

رادیوهای شخصی تهدید یا فرصت

● مازیار ناظمی

کارشناس ارشد ارتباطات و سردبیر برنامه های اقتصادی رادیو

رادیویی اختصاصی داشته باشند و در آن خاطرات زندگی، سفرها، عقایدشان و ده‌ها مورد دیگر را در صفحات وب به صورت شخصی یا گروهی ارائه کنند.

در هر صورت پدیده اینترنت همان‌طور که تاکنون خود را بر عرصه رسانه‌ای ایران تحمیل کرده، این بار با قالب جدیدی به میدان آمده، که ممکن است در کشور بحث‌های جدی سیاسی و قانونی را برانگیزد. در بخش اول مقاله‌ای که در پیش رو دارید به بررسی مفاهیم و تعریف فنی این پدیده می‌پردازیم و در بخش دوم آن با توجه به ورود قریب‌الوقوع رقبای جدید در عرصه ساخت و ارائه برنامه‌های مختلف رادیویی که بدون محدودیت‌های خاص ما سردبیران و برنامه‌سازان رادیو یا به میدان می‌گذارند و در جذب مخاطبان با ما شریک می‌شوند، به این سؤال پاسخ می‌دهیم که آیا رادیوهای شخصی چالش مهم صدای جمهوری اسلامی ایران در آینده نزدیک خواهند بود؟

تصور کنید روزی یکی از شنونده‌های رادیو با شما که سردبیر برنامه‌اید، تماس بگیرد و بگوید برای شنیدن برنامه‌های رادیویی من به فلان نشانی اینترنتی مراجعه کنید! این حرف ممکن است اکنون کمی عجیب باشد ولی بدانید این تصور هم اکنون آهسته آهسته دارد رنگ واقعیت به خود می‌گیرد.

بعد از راه‌اندازی صوت یا صدا (sound) بلاگ‌های فارسی یا همان وبلاگ‌های صوتی فارسی، اکنون نوبت به راه‌اندازی رادیو بلاگ‌ها یا podcasting اینترنتی به زبان فارسی بر روی اینترنت رسیده است، آن‌طوری که شبکه «کام تونت» نوشته: شیوه جدیدی در حال متولد شدن است که به جای براد کستینگ (پخش رادیویی)، می‌تواند برای عموم مردم پخش شود اما از روش معمول پخش رادیویی هوایی استفاده نشود و اینترنت به عنوان محیط رسانه عمل کند. پادکست (podcast) یا رادیویی شخصی به همه این فرصت را می‌دهد که برای خود

**پادکستینگ با عمری کمتر از یک سال
به همه امکان می دهد تا تنها با یک
دستگاه کامپیوتر و بدون هزینه،
اقدام به راه اندازی برنامه های
رادیویی کنند
معمولاً دستگاه های استفاده از
پادکست ها بسیار کوچک و قابل
حمل اند و کاربر را در هر زمان و مکانی
قادر به استفاده از محتوای صوتی
می کنند**

روزنامه نگاری اینترنتی کمک شایانی کرد، انتظار می رود که پادکستینگ هم به پخش برنامه های رادیویی کمک کند؛ چون هزینه پخش برنامه رادیویی با این روش به صفر می رسد و هر صدایی، در هر جایی قابل پخش و شنیدن می شود. برنامه های پادکستینگ می تواند در هر زمینه ای باشد و آنها را می توان در هر جایی و هر زمانی شنید. برخلاف برنامه های معمول رادیویی، برنامه های پادکستینگ را می توانید به جلو و عقب ببرید و پخش آنها را متوقف کنید و حتی برخلاف رادیوهای اینترنتی برای استفاده از برنامه ها نیازی ندارید که در کنار کامپیوتر باشید. فعلاً ۸۰۰ مورد پادکستینگ در حال پخش وجود دارد که روزانه بر تعداد آنها افزوده می شود.

تعریف کمی تخصصی تر پادکستینگ در سایت www.podcast.ir موجود است که می توانید آن را مطالعه کنید؛ در تعریف پادکست در این سایت آمده: پادکستینگ یک روش ارائه محتوا در اینترنت است که مانند سایر روش های ارائه اطلاعات به صورت فایل های صوتی بر مبنای فایل های صوتی کار می کند، مانند: audio /video streaming /radio broadcasting online که بر اساس ارسال فایل های صوتی کار می کنند و روش پادکستینگ نیز اساساً شبیه همین روش هاست ولی چند تفاوت عمده و متمایز کننده نیز دارد:

پادکست (رادیو شخصی) چیست؟

به احتمال زیاد اغلب شما با کلمه وبلاگ آشنایی دارید، در یک تعریف کلی همان کاری را که وبلاگ ها با کلمه کرده اند، پادکست ها با صدا انجام می دهند پادکست تقریباً نسخه پیشرفته ای از بلاگ است که به جای متن و تصویر از فایل های صوتی قابل دانلود تشکیل شده است و کاربرها می توانند به سادگی با استفاده از یک نرم افزار ساده به آن دست یابند و البته این نرم افزارها این توان را دارند که به طور متناوب رادیوهای شخصی را جستجو کنند و آن را برای مشترکان دانلود نمایند. درباره پیشینه پادکست، سایت اینترنتی www.cometnet.com به نقل از آسوشیتد پرس، می نویسد: کرایگ پاشت، بعد از آنکه درسش را در رشته طراحی نرم افزار در کالج تمام کرد به کار پخش پادکستینگ podcasting پرداخت. شیوه جدیدی که به سرعت همه گیر می شود. او هر روز برنامه هایی را برای توده مردم آماده و عرضه می کند و این کار را با تک کامپیوتر خانه خود انجام می دهد. شنونده های او، برنامه هایش را در دستگاه ipod خود یا سایر پخش کننده های موزیک دانلود کرده و گوش می کنند. پادکستینگ با عمری کمتر از یک سال به همه امکان می دهد تا تنها با یک دستگاه کامپیوتر و بدون هزینه، اقدام به راه اندازی برنامه های رادیویی کنند؛ همان گونه که وب به

دستگاه‌های استفاده از پادکست‌ها بسیار کوچک و قابل حمل‌اند و کاربر را در هر زمان و مکانی قادر به استفاده از محتوای صوتی می‌کنند.

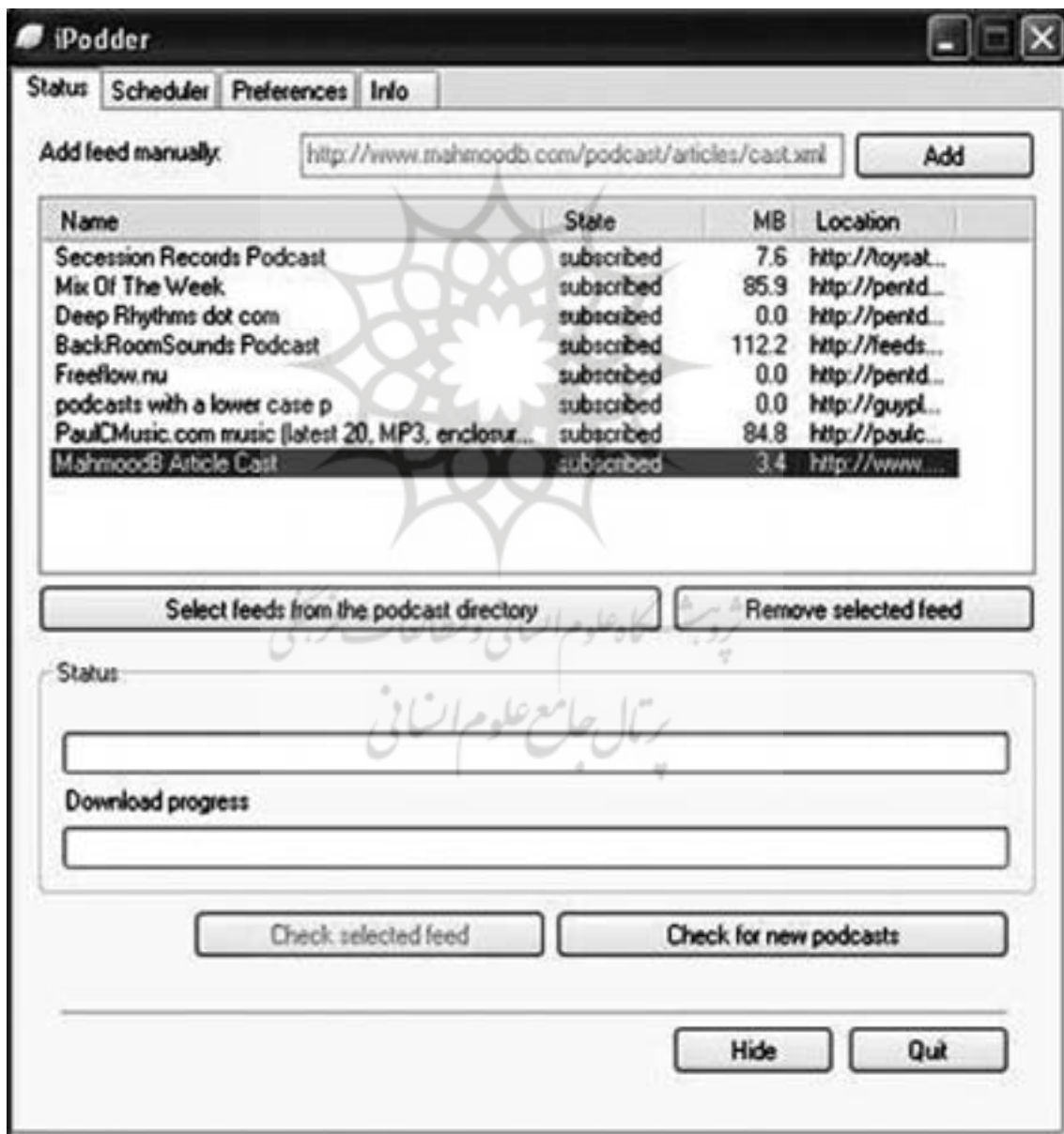
- محتوا پس از دریافت از اینترنت، بدون نیاز به ارتباط با اینترنت، قابل استفاده است، درحالی‌که در سایر روش‌ها، برای استفاده از محتوا نیاز به ارتباط اینترنتی است.

- در این روش، شنیدن هر بخش از محتوا، جلو و عقب بردن آن، شنیدن محدوده خاصی از محتوا و سایر کنترل‌ها از طرف کاربر امکان‌پذیر است. کاربر هر چند بار که بخواهد می‌تواند

- پادکستینگ برخلاف سایر روش‌های ارائه محتوای صوتی که به روش pushtechonology کار می‌کنند، براساس روش pull technology کار می‌کند؛ در این روش، مصرف‌کننده براساس تقاضای مشخص خود، به محتوای وب دسترسی دارد و مانند رادیو، مطالب به او تحویل داده نمی‌شود، بلکه او آنها را براساس نیاز خود تحویل می‌گیرد.

- در این روش، مصرف‌کننده از محتوای مورد نظر خود، به وسیله دستگاه‌های پخش غیر از کامپیوتر استفاده می‌کند و در زمان استفاده، نیازی به دسترسی به کامپیوتر ندارد. معمولاً

آدرس پادکست مورد نظر خود را در نرم‌افزار اضافه کنید و کلید Check Selected Feed را فعال کنید.

کرده باشید، می‌تواند بهترین ابزار برای مدیریت پادکست‌ها و سپس انتقال آنها به دستگاه ipod باشد؛ همراه نرم‌افزار quick time player در آدرس زیر قابل دریافت است:

<http://www.apple.com/quicktime/download>

سایر وب‌سایت‌های خارجی با پادکست‌ها و ابزار و اطلاعات مناسب از این قرارند:

<http://www.podcastcentral.com>

<http://www.g4techtv.com>

<http://www.technorati.com/tag/podcast>

<http://www.podcastalley.com>

<http://www.podcasttuner.com>

<http://www.godcast.org>

<http://www.gdayworld.com/podcast/index.php>

<http://www.digitalpodcast.com>

مزایای پادکستینگ چیست؟

مزایا و موارد استفاده پادکستینگ بسیار گسترده است و می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

محتوای گوش دهد در حالی که در رادیو اینترنتی، چنین امکانی به خودی خود وجود ندارد.

- در این روش دسترسی به انواع محتوا، نیازی به مراجعه به وب‌سایت‌های مختلف نیست و با نصب یک نرم‌افزار در دستگاه پخش آن، کپی محتوا به طور اتوماتیک انجام می‌شود و کاربر همیشه آخرین و جدیدترین اطلاعات را در دستگاه پخش محتوای صوتی خود خواهد داشت.

چگونه به پادکست‌ها دسترسی پیدا کنیم؟

برای استفاده از پادکست‌های موجود در اینترنت، مراحل زیر را انجام دهید:

- نرم‌افزار جمع‌آوری پادکست‌ها را که براساس فناوری RSS2.0 کار می‌کند، در کامپیوتر خود نصب کنید؛ یکی از بهترین این نرم‌افزارها، به صورت رایگان در این آدرس وجود دارد:

<http://ipdder.sourceforge.net>

پس از دریافت پادکست، امکان شنیدن آن در نرم‌افزار مخصوص پخش فایل‌های صوتی که در رایانه شما نصب شده است، وجود خواهد داشت. چنانکه نرم‌افزار itune را قبلاً نصب

- می‌توانید نرم‌افزار را طوری تنظیم کنید که در زمان‌های مشخص، فایل‌های جدید و به روز شده را دریافت نماید.

**همان گونه که وبلاگ نویسی به صورت
یک موج محرک و انقلابی در
اطلاع رسانی و تولید محتوا در اینترنت
عمل کرد و هم اکنون درصد زیادی از
محتوای فارسی موجود در اینترنت در
وبلاگ ها قرار دارد، فناوری
پادکستینگ نیز موج جدید دنیای
اطلاع رسانی اینترنتی خواهد بود و دیر
یا زود همه درگیر آن خواهند شد**

راه اندازی است، محل مناسبی برای بحث و گفت و گو در این زمینه وجود دارد و علاقه مندان می توانند نظرات خود را با دیگران در میان بگذارند و جواب بسیاری از سؤال های خود را دریابند. البته این وب سایت ها هر دو بسیار جوان اند و محتوای آنها در حال تکمیل است. همان گونه که وبلاگ نویسی به صورت یک موج محرک و انقلابی در اطلاع رسانی و تولید محتوا در اینترنت عمل کرد و هم اکنون درصد زیادی از محتوای فارسی موجود در اینترنت در وبلاگ ها قرار دارد، فناوری پادکستینگ نیز موج جدید دنیای اطلاع رسانی اینترنتی خواهد بود و دیر یا زود همه درگیر آن خواهند شد. این فناوری، با توجه به تازه بودن خود، برای فعال شدن نیاز زیادی به متخصصان ایرانی و آشنایی بیشتر برنامه سازان صدای جمهوری اسلامی ایران دارد تا در جهت تولید محتوای فارسی با ساختار پادکست بکوشند. اما مشکل اصلی بسیاری از بلاگرهای ایرانی برای دسترسی به پادکستینگ سرعت کم خطوط اینترنت در ایران است.

سؤال اساسی: سؤال اساسی این است که با توجه به استعداد بزرگ ایرانی ها در مورد تولید نرم افزارهای اینترنتی و تولید محتوا در اینترنت، که کسب رتبه سوم وبلاگ های جهان شاهدهی بر این مدعاست، آیا در آینده نزدیک شاهد راه اندازی ده ها و صدها رادیو وبلاگ ایرانی خواهیم بود؟ در این صورت چه پیامدهای رسانه ای و سیاسی و اجتماعی برای این پدیده متصور خواهد بود؟ در شماره های آینده مجله رادیو درباره این موضوع با صاحب نظران و کارشناسان علوم ارتباطات گفت و گو خواهیم کرد، اگر شما هم نظری دارید با همکاران ما در مجله رادیو در میان بگذارید.

- ایستگاه های رادیوی اینترنتی شخصی: با کمترین هزینه و توسط یک دستگاه رایانه شخصی می توان ایستگاه رادیوی شخصی ایجاد کرد و به علاقه مندان، مطالب مفید ارائه کرد.

- آموزش الکترونیکی و غیر حضوری: انواع آموزش های از راه دور مثل آموزش زبان و سایر آموزشی هایی که نیاز به توضیح شفاهی دارند.

- کتاب خوانی

- شعر و شاعری: شاعرهای جوان می توانند به راحتی اشعار خود را با کمترین هزینه منتشر کنند.

- پخش موسیقی

- تبلیغ خدمات و محصولات: معرفی محصولات و خدمات با جذابیت بسیار زیاد که به راحتی توسط گروه های بازاریابی و فروش شرکت ها و سازمان ها، قابل تهیه و انتشار خواهد بود.

- ارتباطات مردمی و روابط عمومی: بهترین راه معرفی خدمات سازمان های دولتی به مردم و حفظ ارتباط و با استفاده کننده های خدمات شرکت ها و سازمان های بزرگ و دولتی و اطلاع رسانی مناسب به آنها.

- رپورتاژ و گزارشگری

- تفریح و سرگرمی: لطیفه، فال، مسابقه...

- موارد استفاده کودکان: آموزشی، قصه گویی، تفریحی و غیره...

راهنمای رادیو بلاگ ایرانی

در حال حاضر وب سایت تخصصی www.podcast.ir به ارائه خدمات و آموزش در این زمینه پرداخته و دسترسی به انواع اطلاعات در مورد این فناوری رافراهم کرده است. همچنین در وب سایت تخصصی www.podcastingtalk.ir که در حال